

PROJEKTOVÁ RIZIKA A JAK NA NĚ REAGOVAT

**Jiří Skalický (skalicky@kpm.zcu.cz)
ZČU v Plzni, Fakulta ekonomická
Katedra podnikového managementu**

Cíl semináře:

Seznámit posluchače s metodikou řízení projektových rizik, která je významnou součástí projektového managementu.

Cílová skupina: učitelé, vedoucí pracovníci škol, pracovníci školských zařízení

Osnova:

- ☐ Definování základních pojmů
- ☐ Řízení projektových rizik
- ☐ Postprojektové hodnocení managementu rizik

DEFINOVÁNÍ POJMŮ:

Událost – jev/proces, u kterého nás zajímá výsledek a příčiny

Události na časové ose: minulé, přítomné a budoucí

Události jisté – pravděpodobnost $P=1$, (100%)

Události nejisté – pravděpodobnost $0 < P < 1$

DEFINOVÁNÍ POJMŮ:

Událost – klasifikace událostí

- nezávislé události
- závislé události
- vzájemně se vylučující u.
- úplný soubor událostí

DEFINOVÁNÍ POJMŮ:

Pravděpodobnost - je mírou četnosti výskytu událostí.

- subjektivní
- objektivní
  - logická
  - experimentální

Hodnota pravděpodobnosti $(0, 1)$; $(0, 100\%)$

DEFINOVÁNÍ POJMŮ:

Riziko

Rizikové události jsou podmnožinou nejistých událostí – mají pravděpodobnost a navíc - jsou přiřazeny nějakému ději (projektu) nebo subjektu, na který mají vliv.

X

Vliv záporný – riziko

Vliv kladný – příležitost

Velikost vlivu – kvantitativní [Kč]

– kvalitativní [škála]

DEFINOVÁNÍ POJMŮ:

„Černá labuť“

[TALEB,N.N. Černá labuť, následky vysoce nepravděpodobných událostí, 2011]

Tyto události mají vlastnosti:

- leží za hranicemi obvyklých očekávání;
- mají extrémně vysoký dopad;
- vyjdou najevo, až když se stanou (snažíme se pro ně nalézt dodatečná vysvětlení);
- nejsou to rizika

MANAGEMENT RIZIK

Definice projektového rizika:

Projektová rizika jsou budoucí nejisté události, které by měly negativní vliv na projekt, jestliže se objeví.

MANAGEMENT RIZIK

Rizikový management je proces:

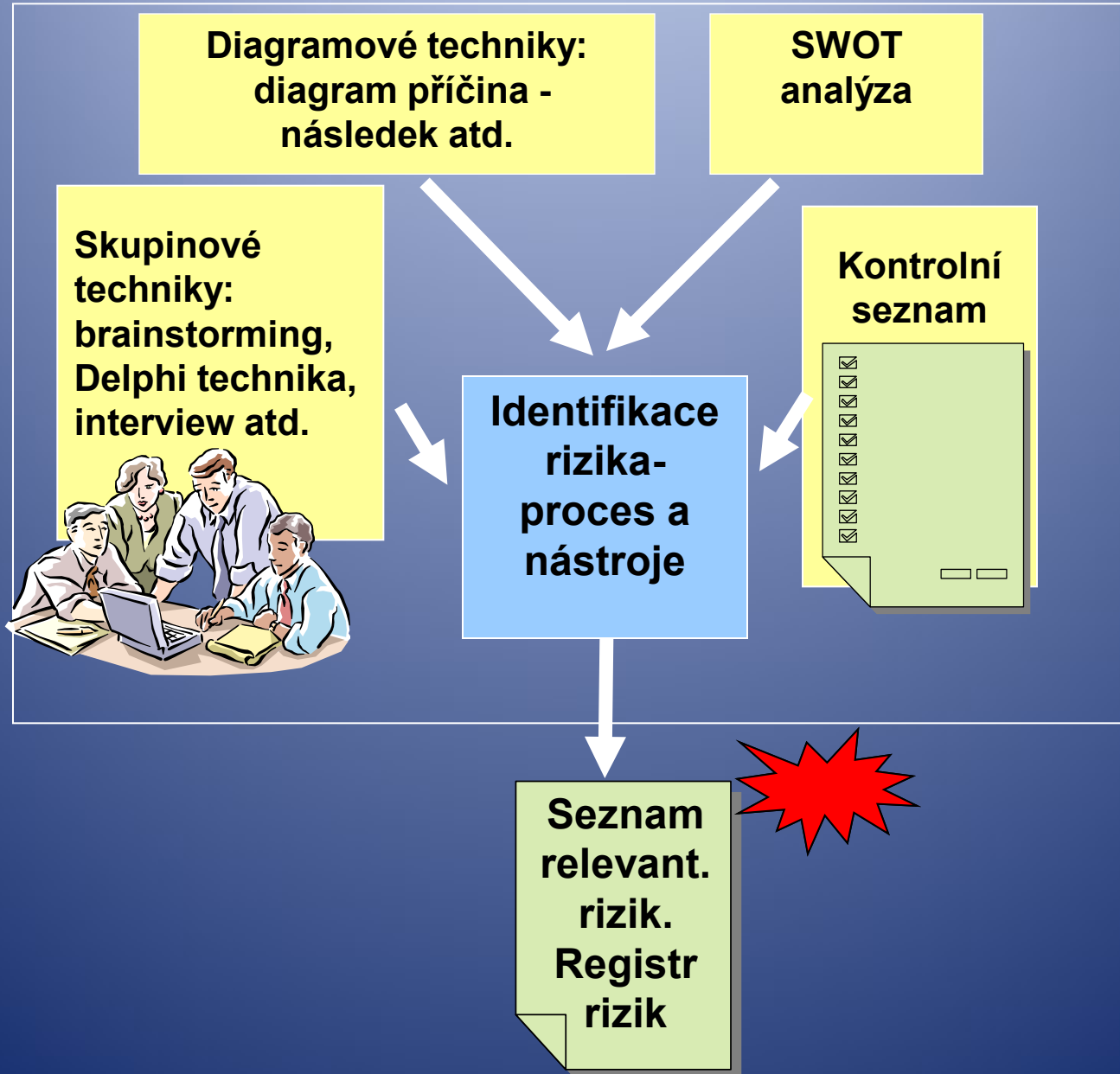
- 1 Identifikace rizika**
- 2 Hodnocení rizika**
- 3 Ošetření rizik**
- 4 Trvalé monitorování nových projektových rizik**

1 Identifikace rizika

i.

Identifikace rizika

Kontrolní seznam

Rizikový faktor	Nízké riziko	Střední	Vysoké riziko
Podnikatelský přínos projektu	Dobře definovaný		Slabě definovaný
Rozsah projektu	Dobře definovaný		Slabě definovaný
Investor projektu	Je určen, angažuje se, je nadšený		Není určen, není nadšený
Úroveň zákaznickovy angažovanosti	Je zanícený a nadšený		Je pasivní, špatně se zapojuje
Projektový manažer	Zkušenosti s podobnými projekty		Málo zkušeností
Projektový tým	Umístěn v jedné lokalitě		Rozptýlen na mnoho míst
Počet pracovníků v týmu	Čtyři a méně		Více než osm

Registr rizik

Identifikace							
Poř. č.	Popis rizika, hrozba						
1	Nesplnění monitor. ukazatele						

2. Hodnocení rizika

Proč? Chceme zjistit význam rizika pro projekt, aby bylo možno zvolit přiměřenou reakci na riziko.

Co hodnotíme? Pravděpodobnost a vliv

Hodnocení pravděpodobnosti a vlivu:

- **kvantitativní - pomocí škály**
- **kvalitativní - metody: očekávaná peněžní hodnota, citlivostní analýza a další.**

2. Hodnocení rizika

**Kvalitativní hodnocení – běžně používané,
neznáme-li přesné hodnoty
pravděpodobnosti a vlivu na projekt.**

Použijeme stupnici:

tříbodovou

pětibodovou

vícebodovou (např. 10bodovou)

**Rizikové události zakreslíme do tabulky s řádky
a sloupky se stupnicemi pro
pravděpodobnost a vliv**

Registr rizik

Identifikace		Hodnocení					
Poř. č.	Popis rizika, hrozba	Pravděpodobnost	Vliv, dopad	Význam, očekávaná hodnota			
1	Nesplnění monitor. ukazatele	Velmi nízká	Vysoký	Střední 2			

2. Hodnocení rizika - kvalitativní

Vliv Pravdě- podobnost	Velmi nízký	Nízký	Střední	Vysoký	Velmi vysoký
Velmi vysoká					
Vysoká					rizik. faktor 2
Střední					
Nízká		rizik. faktor i			
Velmi nízká				rizik. faktor 1	

2. Hodnocení rizika – kvantitativní

**Pro rizikovou událost umíme určit
pravděpodobnost v % nebo deset.
čísla a vliv v peněžní hodnotě [Kč].**

Metody:

- Očekávaná peněžní hodnota =
= pravděpodobnost * vliv**
- Citlivostní analýza a další**

2. Hodnocení rizika – kvantitativní

Příklad:

Desetiletá voda způsobila v obci škody za 50 mil.Kč. Představenstvo obce se rozhoduje o opatřeních, které by se mohly realizovat.

1.návrh: vybudovat hráz za 10 mil.Kč;

2.návrh: koupit mobilní hrazení za 1,5 mil.Kč

Jaký návrh byste doporučili?

2. Hodnocení rizika – kvantitativní

Řešení

*Hodnota rizika: pravděpodobnost velké
vody 1/10; škoda 50 mil.Kč*

$$VR = 0,1 * 50 = 5 \text{ mil.Kč}$$

Hodnota opatření VO $\leq$ VR →

Byl vybrán návrh 2.

2. Hodnocení rizika – semikvantitativní

Používá se bodová stupnice a hodnocení pomocí očekávané hodnoty (v bodech)

Vliv Pravdě- podobnost	1	2	3	4	5
5			RF4=15		
4				RF3=16	RF2=20
3					
2		RF i= 4			
1				RF 1= 4	

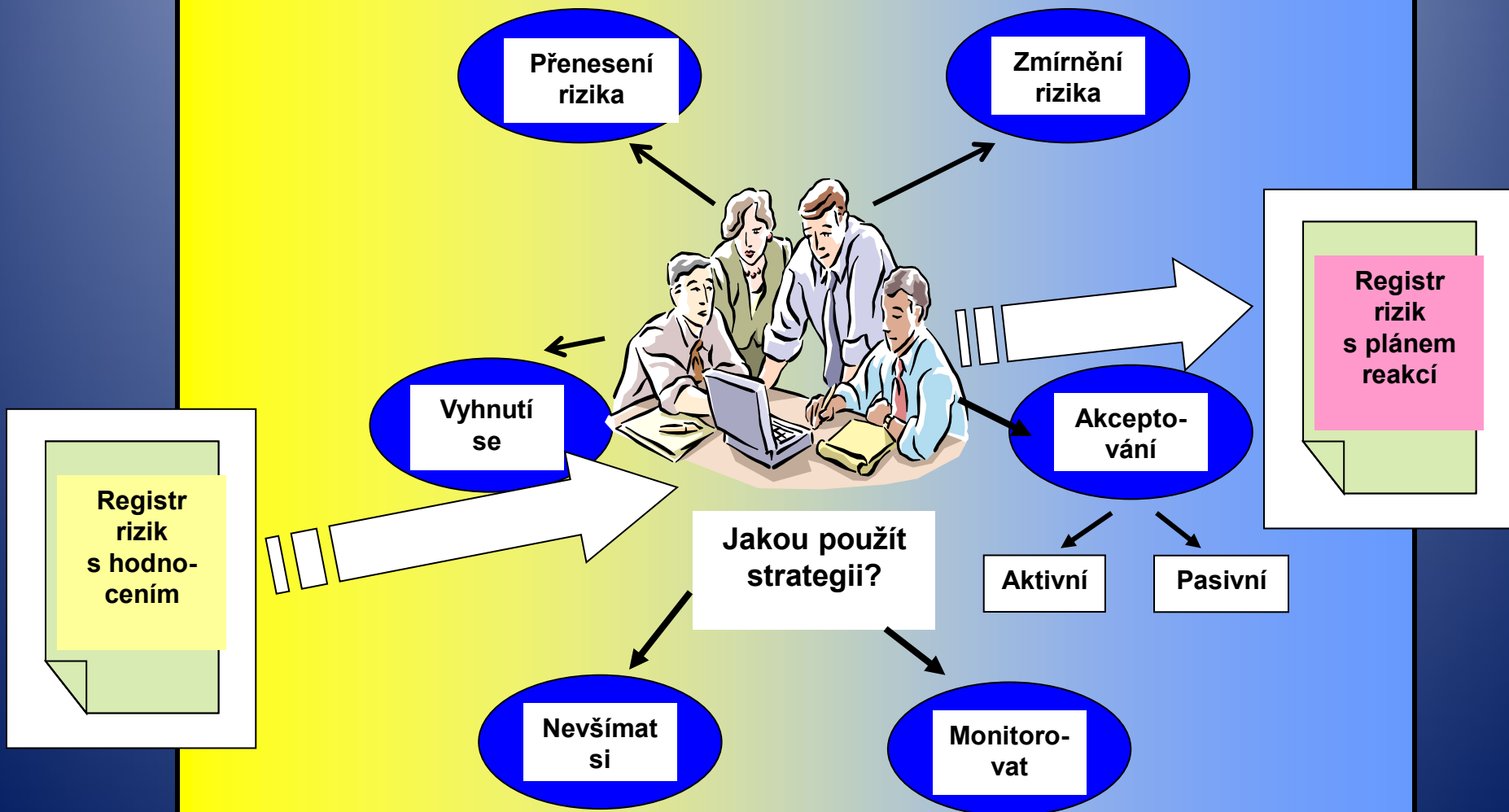
Registr rizik

Identifikace		Hodnocení					
Poř. č.	Popis rizika, hrozba	Pravděpodobnost	Vliv, dopad	Význam, očekávaná hodnota			
1	Nesplnění monitor. ukazatele	Velmi nízká	Vysoký	(Střední) 2			

3. Ošetření rizik – reakce na rizika

Strategie reakcí na rizika

2. Hodnocení rizika – semikvantitativní

Používá se bodová stupnice a hodnocení pomocí očekávané hodnoty (v bodech)

Vliv Pravdě- podobnost	1	2	3	4	5
5			RF4=15		
4				RF3=16	RF2=20
3			RF1=9		
2		↓ ↙	←	←	←
1		RF 1= 2			

Registr rizik

Identifikace		Hodnocení			Reakce		
Poř. č.	Popis rizika, hrozba	Pravděpodobnost	Vliv, dopad	Význam očekávaná hodnota	Reakce	Spouštěč	Odpovídá

4. Monitorování rizik

Během řešení projektu identifikujte nová rizika, hodnotte je a naplánujte a realizujte obranná opatření. Nová rizika zapište do registru rizik.

Po ukončení projektové fáze vyhodnoťte, která rizika nastala a úspěšnost jejich řešení.

Monitorujte rizika zejména při změnách postupu projektu.

POST PROJEKTOVÉ VYHODNOCENÍ MANAGEMENTU RIZIK

V rámci závěrečné zprávy nezapomeňte uvést předpokládaná a nová rizika a reakce na ně. Je to především poučení pro vás, abyste zlepšili řízení nových projektů.

EGER, L. a kol. *Rizika vzdělávacích projektů*, NAVA Plzeň, 2013